სახალხო გაზეთი

№ 804 ოთხშაბათი, 23 იანვარი 1913 № 804

განცხადების ფასი ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან ყოველ სტრიქონის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კ., უკან 10 კ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო-ჯერ სადამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „შრომა"-ში, მუხრანის ქუჩა, და ეღირება 4 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც ყოველ**ის**ა გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ საეპარო სახლის ლ. და მ. მეტცლ და ამ.-ბის განცხადებათა ცენტრალურ კანტორაში. მოსკოვში, მიხნიცკის ქ., ს. სიტოვისა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში—მორსკაია 11, ვარშავაში—მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში—ბირჟის ოუდახი.

ბელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება „სახალხო გაზეთი"-ს რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე ყვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე, საღამოთი 5-დან 7-მდე.

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება; დაუბეჭდავი მცირე წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ინახება; ინახება ერთის თვით ძალიან დიდი წერილები და მოთხრობები. პირადად მოლაპარაკება შეიძლება ყოველ-დღე, ყვირა-უქმეების გარდა, დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 10 კ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სახალხლის ქ., სარაჯიშვილის სახ. № 6. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისთვის: ტფილისი, ქართველოა „სახალხო გაზეთი" 190.

ტელეფონ № 12-29

გაზეთის ფასი წელიწ. 8 მ. 50 კ. ცალკე № ყველგან 5 კ.
„ „ თვეში — 75 კაპ. დამატებიანი 7 კ.

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გამოცემა.

სახალხო გაზეთი

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისათვის.

ყოველ-დღიურ გამოცემის გარდა 1913 წელსაც გაზეთს ექნება

სურათებიანი დამატება

(კვირაობით)

პრემიად 1913 წლის ხელის მომწერთ მიეცემათ **ოქრი წიგნი**

1) **უცხოეთის მწერლები** (400 გვ.) ამ კრებულში მოთავსებული იქნება თხზულებები შემდეგ გამოჩენილ მწერლისა—**კნუტ ჰამსუნისა, არტურ შნიცლერისა, ჰენრიკ სენკევიჩისა** და სხვათა.

2) **ძართველი ერის ისტორია**, პროფ. ივ. ალ. ჯავახიშვილისა. პირველი და მეორე ტომი ერთს წიგნად, სურათებითა და ძველი საქართველოს რუკით.

გაზეთის ფასი წელიწადში 8 მ. და 50 კ. ცალკე № შაურად. დამატებიანი 7 კაპ.

12 თ.	11 თ.	10 თ.	9 თ	8 თ.	7 თ.	6 თ.	5 თ.	4 თ.	3 თ.	2 თ.	1 თ.
8.50	8.	7.50	6.75	6.	5.25	4.50	3.75	3.	2.25	1.50	.75

საზღვარ-გარეთ თვეში ზედ-მეტი 25 კაპ.

ადრესის გამოსაცვლელი ფასი ტფილისისა ტფილისს გარეთ, ან ტფილისის გარეშეისა ისევ ტფილისის გარეთისაზე. **40 კაპ.**

ათი შაური — დანა[illegible] შემთხვევებში უფასოდ.

უნდა გადიხადოს კიდევ იმ ხელის მომწერმა, რომელსაც სურს მიიღოს ფოსტით ორი საპრემიო წიგნი. ვინც რედაქციის კანტორაში მიიღებს პრემიას, იმას ეს ფული არ გადახდება.

წლიურ ხელის მომწერთ გაზეთის ფასი 8 მან. 50 კაპ. შეუძლიანთ გადაიხადონ. ნაწილოვნით

მხოლოდ შემდეგ ვადებზე უნდა იყოს გადახდილი: ხელისმოწერისათანავე 3 მ.; 1 აპრილამდე 2 მ.; 1 თიბათვემდე 2 მ. და დანარჩენი 1 მ. 50 კ. 1 ენკენისთვემდე.

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან, **მხოლოდ** სრული თვეებით და არა უმეტეს 1913 წლის გასულისა.

ხელის მოწერა მიიღება:

1) **„სახალხო გაზეთი"-ს კანტორაში**, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის სახლი, შესავალი ეზოდან).

2) **ქ. ზ. წ.-კ. ს. მთავარ გამგეობის წიგნის მაღაზიაში.**

3) **ფოსტით:** Тифлисъ, газ. „Сахалхо Газети". П. Ящ. 190.

მარიამ და ივანე ხირსელაშვილები და **შვილები ალექსანდრე, ნიკოლოზ, კონსტანტინე და ნინო** გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ გარდაიცვალა პირველთა საყვარელი ასული, ხოლო მეორეთა დაუვიწყარი და

თამარი.

პანაშვიდები დანიშნულია ყოველ-დღე საღამოს 6 საათზე. დაკრძალვა ხუთშაბათს, 24 იანვარს, გამოსვენება საკუთარი სახლიდან. მე-2 კვირაკოცოვლის ყრუ შესახვევი № 6, წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში. დაკრძალვა წმ. ნინოს სასაფლაოზე. 63.

სტამბის მომუშავეთა წრე აუწყებს თვის ამხანაგებს, რომ 18 იანვარს გარდაიცვალა ასოთ-ამწყობი ამხანაგი

ალექსანდრე (ლვიტიკელა) აირაპეტოვი.

პანაშვიდი დანიშნულია დღეს, 23 იანვარს, საღამოს 6 საათზე, ტერ-გალუსტიანის ბინაზე, თამარინის ქ., № 40, გამოსვენება 24 იანვარს, დილის 10 ს., დასაფლავება ხოჯივანქის სასაფლაოზე. 1033

სალომე გაბრიელის ასული, მონაზონი ეკატერინე და თომა ზაქარიას ძე ნასიძეები; მაგდანა მიხეილის ასული, ელენე ივანეს ასული და გიორგი დავითის ძე მათეშვილები გულითადად მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა, ნაცნობთა და მეგობართ უდროოდ გარდაცვალებას პირველის—საყვარლის მეუღლის, მეორისა და მესამის—ძის, მეოთხის—მეულის შვილის, მეხუთის—მაზლის და უკანასკნელის—ბიძაშვილის მიწის მზომელ

პეტრე ზაქარიას ძის ნასიძისას.

ცხედარს გამოასვენებენ ხუთშაბათს, 24 იანვარს, დილის 10 საათზე (შემახის ქუჩა, № 5, საკუთარი სახლი) ავლაბრის წმ. მარინეს ეკლესიაში და წირვა-პანაშვიდის გარდახდის შემდეგ დაკრძალულ იქნება პეტრე-პავლეს სასაფლაოზე. პანაშვიდი დანიშნულია დღეს, შუადღის 1-ლ საათზე და საღამოს 6 საათზე. 64.

ავლაბრის ქართულ სახალხო წარმოდგენების მმართველი წრის გამგეობა და **რეჟისორი** მწუხარებით აუწყებენ ნაცნობთა და მეგობართ, რომ უდროოდ გარდაიცვალა ამავე წრის საპატიო წევრი და ავლაბრის ქართ. სახ. წარმოდგენების დამხმარე მიწის მზომელი

პეტრე ზაქარიას ძე ნასიძე.

ცხედარს გამოასვენებენ ხუთშაბათს, 24 იანვარს, დილის 10 საათზე (შემახის ქუჩა, № 5, საკუთარი სახლი), ავლაბრის წმ. მარინეს ეკლესიაში და წირვა-პანაშვიდის გადახდის შემდეგ დაკრძალულ იქნება პეტრე-პავლეს სასაფლაოზე. პანაშვიდი დანიშნულია დღეს, შუადღის 1-ლ საათზე და საღამოს 6 საათზე. 1032

ტელეფ. № 795. **ქართული თეატრი** წარმოდ. № 45.

პენეფისი ვას. ალ. აბაშიძისა

ხუთშაბათს, 24 იანვარს, ქართ. დრ. საზ. დასის მიერ დამსახურებულ მსახიობის **ვას. ალ. აბაშიძის საბენეფისოდ** წარმოდგენილი იქნება **ვალ. ალექსი-მესხიშვილის** მონაწილეობით ცნობილი პიესა დამსახურებულ მსახიობისა და ცნობ ლ დრამატურგის **თ-დ ალ. ივ ხუმბარაშვილის**

ეკვარდენები და ყორნები დრამა 5 მოქმედ. თარგ. გ. თუთბერ. ძ.ა.

ანტრაქტებში დაუკრავს სიმფონიური ორკესტრი.

მონაწილეობას მიიღებენ ქ-ნნი: აბაშიძე, დავითაშვილი, ლოლუ, პიერეტ, ჯავახიშვილი. ბ-ნი: აბაშიძე, ალექსი-მესხიშვილი აბდუშელი, ალექსიძე. ზარდალიშვილი, თარადაშვილი, მატარაძე, [illegible]ბაული, ციცოშვილი, შალიკაშვილი, შანშიაშკილი.

დასაწყ. ხალ. 8 ს. ადგილებ. ფასი საბენეფისოა.

1018 რეჟისორი **ვალ. ალექსი-მესხიშვილი.** ქართ. დრ. საზ. ადმინისტრ

ახალი კლუბი

შაბათს, 26 იანვარს,

მასკარადი

აუკეთესო მასკებისთვის **ოქრი საჩუქარი** ჟიურის გადაწყვეტილებით.

ცეკვა.

ქალების მასკებისთვის ბილეთები შვეიცართან ე. უ. წევრების რეკომენდაციით. დასაწყისი საღამოს 10 საათზე. 1017,

ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურთა

წინამძღოლის

თანამდებობის აღმასრულებელი სთხოვს გუბერნიის თავად-აზნაურთ,

მობრძანდნენ

თავად-აზნაურთა საგუბერნიო

საგანგებო კრებაზე,

როელიც დანიშნულია **კვირას, 3 თებერვალს,** შუადღის 12 საათზე, **თავად-აზნაურთა თეატრის დარბაზში.**

კრებამ უნდა განიხილოს მოხსენება, თუ რაოდენი თანხა გადაიდოს თავად-აზნაურთა გუბერნიის წინამძღოლის განკარგულებაში წარმომადგენლობისათვის. 1031

ტფილისის კერძო სამკურნალო

ახლად გადაკეთების შემდეგ, ავადმყოფები მიიღებიან

ზამნიე ის ძუ ა. საკუთ. სახლი, № 7, მიხეილის პრეკსპექტისა და ვეტცელის სასტუმროს ახლ.

ტელეფონი № 590.

სტაციონალური განყოფილება მოწყობილია 50 საწოლით, ცალკე ნომრებით და საერთო ოთახები განსაკუთრებული საშუალებით განყოფილება.

[illegible] ავადმყოფთა მიღება შეიძლება ყოველ წამს, გარეშე მოსიარულე ავადმყოფებს მიიღებენ შემდეგი ექიმები-სპეციალისტები:

ინფექციური სნეულებანი.
დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
მანსვეტაშვილი ვ. ვ. (ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—3.
მაღალაშვილი გ. ვ. (სამშაბ. და შაბათობით) 10—12.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედოროვი ე. ვ. (ყოველ დღე, გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

ორგანოთა სნეულებანი.
მარკევიჩი ვ. ლ. კონსულტატი (ყოველ-დღე 11½—12½.)
[illegible] ნ. ვ. (ყოველ დღე) 10—1.
[illegible] ნ. ბ. (ყოველ დღე) 12—1.
ექ. ქალი ენგელ-მელიქ-შახნაზაროვისა ე. ა. (სამშ. ხუთ. შაბ.) 11½—12½.

ქალთა და ბავშვთა სნეულებანი.
ექიმი-ქალი **ვერბიცკი-ფიტადოვისა ლ.** (ყოველ დღე) 11—12.
ოკაბაძე ი. ე. (ყოველ დღე) 1—2.
მელიქიშვილი ნ. ვ. (ყოველ დღე) 10—1.
სულაბერიძე ა. ი. (ყოველ დღე) 12—1.

ბავშვთა სნეულებ.
ექ. **ქალი ბაქრაძე-დედაბრიშვილისა** (ყო დღე, გარდა ოთხ.) 1—1½ ს.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედოროვი ე. ვ. (ყოველ დღე გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

ნერვ. სნეულ. და ელექ.
გედევანიშვილი ვ. ა. (შაბათობით) 10½—11.
დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
ფონდოევი, გ. ს. (ყოველ-დღე) 1—2 ს.

ყელ. ყურ. ცხვ.
ათენიანცი ნ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1½
ორეშმაზოვსკი ნ. ს. (ყოველ დღე) 1½—2.

თვალ. ნერვ. სნეულ.
მუსხელიშვილი ვ. ს. (ორშაბათი [illegible]ით, ოთხშაბ. და პარასკ. 2—2½.

კანს. და ვენერ.
დიასამიძე ა. ნ. (ყოველ დღე) 11½—12½.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი საკუთარი სამეკოლიმიო და საბაქტერიოლოგიო ლაბორატორია. სისხლის გასინჯვა, ათ.მანგ. **Wasserman.** რჩევისათვის 50 კ., საწოლები 2 მ. დაწყებული. ცალკე ოთახი 5 მანეთიდან. მშობიარობა 10 დღე წოლით ღირს 40 მ. ოპერაციები, კოსმეტიკუმი, შარდის ბუშტისა და მილების კატეტერიზაცია; „**ნინ" 914** და **წამლის შემზადებულება**, ელექტროსით წამლ., მასაჟი, ყვავილის ალრა, ძაძათა შემოწმება და სხვა [illegible]

ელექტროსისა და რენტგენის სამკურნალო

მიხ. გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებს ყოველ-დღე დილ. 12—1 ს., საღამოს 6—7 ს., გაშინჯვა და გადაღება რენტგენის სხივებით. ვერა, ყორღანოვის ქ. № 10 — ტ. 322

ექიმი ალ. სოლოდოვილი იღებს ავადმყოფებს 9—2 საათ. და 5—6 საათ. გოლოვინის პრ. № 12. 1334

ექიმი ი. კ. აბაკელია იღებს **შინაგან და ბავშვთა სნეულებიან** ავადმყოფებს ყოველ დღე საღამოს 4½—6½ საათ. **ელისაბედის ქ. № 7,** ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ. 789

ექიმი ა. ხ. დიასამიძე კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოვ.-დღე ნაშუადღ. 2—3 ს. საღამ. 6—7 ს. ხუთშაბ. მხოლოდ დილ. 8—9 ს. [illegible] ავადმყ. არ იღებს. მოსკოვის ქუჩა, № 3. ს. [illegible]

ექიმი [illegible] **ნინა რეხილაძე** იღებს დილით 9—2 ს. საღ. 5—7 ს. ოლგას ქუჩის შესახვევი № 5, სახლი მაჭარაშვილისა

ექიმი ი. ი. ბერიშვილი სწავლობს **ხაშმარდე** ორგანოთა, **ათაშანგისა** და **კანის** ავადმყ.; **გასსერმანის** რეაქციით იკვლ. ათაშანგ. ბოდავლ. სისხლს. მიღება ნაშუადღ. 3—5½ ს. **ელისაბედ. ქ.,** № 94, კიროჩნი ქუჩის ახლო, საფოსტო [illegible] 1[illegible]2

ექიმი [illegible] **ბ. ჩ[illegible]ნოვსკი** ნერვეებისა და შინაგან სნეულებათა. წვალობა ელექტრონითა და რადიის ენანაციით. ავადმყ. მიღება ყოველ-დღე დილის 10—11 საათ. და საღამოს 5—8 ს.-მდე. კიროჩნის ქუჩა, სახ. № 18. ტელეფ. № 091. 48

საგურთალოზე

მშვენიერ ალაგებ, ახლად აშენებულ ეკლესიისა და დიდების მომავალ ხიდის იაფლობლად დაიჭრა 20 დესეტინა მამული და იყიდება წვრილ ნაკრებად ხელმისაწვდენელ თასებში.

მსურველთ შეუძლიანთ მიჰმართონ ოლგას ქუჩაზე, სახლი № 6, სოლომონ ივანეს ძე **თაქოიქაშვილს** დილის 8 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 5 საათ ან 8 საათამდე. უმორჩილესად ვთხოვთ მიწის მყიდველებს, რომ **თავის დროზე შემოიტანონ დარჩენილი ვალი,** თანაბამად ჩვენგან მიცემულ კვიტანციისა. (წ. 3020

ექიმი [illegible] **ნინა ბ. ბ.** [illegible] **ბ. ბ.** [illegible] **ბ. ბ.** [illegible] **

ნამძღვრად ახლად დანიშნული არქიმანდრიტი გერმანი, რომელმაც მონასტერი უნდა ჩაიბაროს.

— ტფ. მეორე ოლქის ბლაღოჩინად ეგზარხოსმა დანიშნა წინწყაროს (ტფ. მაზრა) სამრევლოს მღვდელი ნ. სევასტიანოვი.

— უწმ. სინოდმა 2,000 მან. გადასდო ახტალის დედათა მონასტრის შესაკეთებლად. მონასტრის წინამძღვრად დაინიშნა იგუმენია ანნა (ტარასოვისა).

◆ **ტფ. პოლიტეხნიკუმი.** საპოლიტეხნიკუმო ადგილის დასათვალიერებლად 27 იანვარს, ნაშუადღევის 1 საათზე, გამგზავრებიან: ქალაქის მოურავი, გამგეობის წევრნი და ქალაქის საბჭოს საუნივერსიტეტო კომისიის წევრნი.

◆ **ელექტრონით განათება** ოლქას ქუჩაზე ამ მოკლე ხანში დაიწყება. ტრამვაის ბოძებზე უკვე ჩამოჰკიდეს ელექტრონის ფარნები.

◆ **მინისტრთა საბჭომ** გადასწყვიტა სახელმწიფო სათათბიროში შეიტანოს პროექტი 10 წლის განმავლობაში 8,790 მ. გადადების შესახებ კავკასიის საარხეოგრაფიო კომისიის საჭიროებებისთვის.

◆ **ტრამვაი.** ქალაქის საბჭოს სატრამვაიო კომისიამ 21 იანვრის კრებაზე კიდევ 128 მან. დაუჯარიმა ტრამვაის დირექციი ავაგონების უწესო მოძრაობის დარღვევისათვის 24 ნოემბრიდან 1 იანვრამდე.

◆ 21 იანვარს, ბებუთოვის ქუჩაზე ცეცხლი მოედო სიღნაღელ შუშანიკა დავითის ასულ ნონეზოვის სახლს. ცეცხლის მქრობელმა რაზმმა ცეცხლი ჩააქრო. ზარალი 500 მანათამდეა. სახლი დაზღვეული ყოფილა.

◆ **გუბერნატორმა** 14 იანვარს იარაღის ტარებისათვის დაუჯარიმა ერვანდ დანილოვი 50 მანათით, ან ერთი თვის ციხით, გრიგოლ დანიელოვი 50 მ. ან 1 თვის ციხით.

გუბერნატორმა 17 იანვარს საგალდებულო დადგენილებათა დარღვევისთვის დაუჯარიმა თედო კაპანაძე—10 მან. ან 5 დღის დაპატიმრებით.

◆ 21 იანვარს პოლიციამ მე-2 უბანში შეიპყრო 6 უპასპორტო.

◆ **მგოსანი აკაკი,** რომელიც ჯერ მოსკოვში და შემდეგ პეტერბურგში იყო, 21 იანვარს ტფილისში დაბრუნდა. დღეს მხცოვანი მგოსანი იმერეთს მიემგზავრება, ტფილისში 26 იანვრის მერე დაბრუნდება და მთელს ზამთარს, აქ გაატარებს.

◆ **ობოლთა სასამართლოს** კანცელარიის მმართველი, (იგივე მდივნის) ახალ თანამდებობაზე ქალაქის გამგეობა, ქალაქის საბჭოს სარევიზიო კომისიის მდივანს ბ-ნს აღაჯანოვს ნიშნავს.

◆ როგორც გავიგეთ, სასამართლოს თავჯდომარე ბ-ნი სულიევი მოხუცებულობის გამო სამსახურს თავს ანებებს.

◆ ტფილისის სასულიერო **სემინარიის მოწაფეები,** რომლებიც 1910 წლის მომხდარ საქმის გამო სამართალში იყვნენ მიცემული 124 მუხლის ძალით, ზოგიერთნი პასუხისგებისაგან გაანთავისუფლეს: კალისტრატე ტყეშელაშვილი, დავით არევაძე, ბაგრატ გაფრინდაშვილი, სერაფიონ მაჭარაშვილი და დავით ჩხიკვაძე. დანარჩენების საქმე სამოსამართლო პალატაში გაირჩევა.

◆ **სატრაქტირო გადასახადის.** წესების გამომრკვევ კომისიის წევრებად ქალაქის საბჭომ აირჩია 7 ხმოსანი: ს. ა. მინეევი, ა. ფ. ქობულაშვილი. გ. ნ. კეილი, ს. ა. მინკევიჩი, ა. ს. ბაბოვი, ბ. ა. პოპოვი და ი. მ. დოლუხანოვ.

◆ **ხორცის ვაჭრობა.** ტფილისში არსდება ახალი სააქციონერო ამხანაგობა, რომელსაც მიზნად ექნება ხორცის ვაჭრობა წესიერ კალაპოტში ჩააყენოს. საქმის მეთაურთ აზრად აქვთ, ხორცის ნიხრი წელიწადში მხოლოდ ორჯელ შესცვალონ ქალაქის თვითმმართველობასთან შეთანხმებით-ზაფხულობითა და ზამთრობითა.

◆ ქალაქის საბჭომ შეიწყნარა განცხადება ხმ. მ. ზ. ავთანდილოვისა რომელმაც დროს უქონლობის გამო სარევიზიო კომისიის წევრობას თავი დაანება. მისი ადგილი დაიკირა უფროსმა კანდიდატმა ს. მ. ნუნუფაროვმა.

◆ **საჩივარი ტრამვაის დირექციისა,** რომელიც ქალაქის საბჭოში სჩიოდა, გამგეობამ სხვა და სხვა დროს დაგვაჯარა უკანონოდაო, ქალაქის საბჭომ უყურადღებოდ დასტოვა.

საზოგადოებანი და კრებები

◆ კვირას, 20 იანვარს ხარფუხის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიაში ბერძენთა მრევლს კრება ჰქონდა. ეკლესიის მნათედ ერთხმად აირჩიეს ბ-ნი **ი. გ. ბასტიანოვი.**

◆ რადგანაც ქართულ სამეურნეო საზოგადოების საბჭოს ბევრი წევრი ტფილისში არ იმყოფება, საბჭოს **კრება დღეს არ მოხდება**

◆ **საფოსტო ოლქის მოსამსახურეთა შემნახველ-გამსესხებელ კასის** წევრთა საგანგებო კრება 20 იანვარს მოხდა ფოსტა-ტელეგრაფის ოლქის უფროსის მუსელიუსის თავჯდომარეობით. საგანგებო კრება მოწვეულ იყო სარევიზიო კომისიის თაოსნობით, რომლის აზრითაც ბოროტ-მოქმედება ხდებოდა კასის საქმეების წარმოებაში. კრებაზე გამოირკვა, რომ იყო მხოლოდ დეფექტები და არა ბოროტ-მოქმედება. ამავ კრებაზე არჩეულ იქმნენ კასის გამგეობის ახალი წევრნი.

◆ **კავკასიის სასტენოგრაფო საზოგადოების** პირველი საზოგადო კრება 27 იანვარს, შუადღის 12 საათზე, მოხდება სასტენოგრაფო კურსების შენობაში (გოლოვინის პრსპ. 39). კრების საგანია: 1) საზოგადოების წესდების გაცნობა, 2) მომავალ მოქმედების გეგმის შედგენა, 3) 1913 წლის ხარჯთ-აღრიცხვა და 4) თანამდებობის პირთა არჩევნები.

სასწავლებლებში

◆ სინოდმა გადასწყვიტა, თავის უწყების სკოლებში მოსწავლენი დაითხოვოს 15 თებერვლიდან დიდმარხვის მეორე კვირამდე.

სასამართლო

◆ **სურამელთა საქმე.** სენატმა დაამტკიცა ტფ. სამოსამართლო პალატის განაჩენი, რომლითაც სურამის მცხოვრებთ სამსონ ბებიაშვილსა და ვანო მაისურაძეს ათ-ათის წლის კატორღა აქვთ გადაწყვეტილი. ბრალდებათ ნაჩაფრალ ალექსანდრე ორჯონიკიძის მოკვლა სურამ-ხაშურის გზაზე.

სოფლეთა ცხოვრება

◆ დეპეშათა სააგენტოს ცნობით, ეჩმიაძინის სომეხ-გრიგორიანთა სინოდის წევრი ტერ-მოვსესიანი დაინიშნა საქართველოში მცხოვრებ სომეხ-გრიგორიანთა ეპარქიის უფროსად.

ქუთაისი

◆ რადგანაც ციხეების სამმართველოს გამგემ ბ-ნმა რუხლოვმა, დროზე არ აუწყა დეპუტატ ჩხეიძეს შედეგი იმ საჩივრისა, რომელიც მან აღძრა სამმართველოს წინაშე ქუთაისის ციხის ადმინისტრაციის უკანონო მოქმედების თაობაზე, მას სათათბიროს გახსნის პირველ დღეს შეკითხვა შეაქვს **ქუთაისის ციხ**ის ადმინისტრაციის მოქმედებაზე შინაგან საქმეთა მინისტრისადმი.

◆ ოზურგეთის ახლად არჩეული ქალაქის თავი **ან. ს. ღულაძე** საგუბერნიო საკრებულომ არ დაამტკიცა. მიზეზად საკრებულოს უმეტესობამ მოიყვანა 1910 წ. გამოცემული სენატის განმარტება, რომლის ძალითაც ქალაქის თავად, მის თანაშემწედ და მდივნად არ შეიძლება ისეთ პირების არჩევა, რომელთაც არა აქვთ ქონებრივი ცენზი. ბ. ღულაძე კი ოჰეკუნის ცენზით იყო არჩეული.

◆ 28 თებერვალს ტფილისის სამოსამართლო **პალატა ბათუმში გაარჩევს** პოლიტიკურ საქმეს ექიმ ალ. შატილოვის, ვლ. ჯიბლაძის, ზაქარია ჩიჩუას, რაფიელ რამიშვილის, ვ. სინაურიძის და ალისტრატ ბერძენიშვილისას.

◆ 20 იანვარს ბათუმში გამოვიდა ქართული გაზეთი **„ბათუმის გაზეთი“.**

◆ 28 იანვარს ქალაქ ქუთაისის გამგეობის დარბაზში დანიშნულია **საჯარო ვაჭრობა** ბაზრსა და გაგარინის ქუჩების თავში მდებარე ქალაქის მიწების იჯარით გასაცემად. („მერცხ.“).

◆ 20 იანვარს ქ. ქუთისში გაიმართა **კერძო თათბირი ივერიის „ათონის“ მონასტრის შესახებ,** გუბერნიის წინამძღოლისა, ქალაქის მოურავისა, იურისტებისა, სასწავლებლებისა, სასულიერო პირთა და სხვათა წარმომადგენლების თანდასწრებით. აირჩიეს ხუთი მცოდნე პირი კომისიაში, რომელნიც გამოიკვლევენ იმ ქაღალდის პირს, რომელიც ამ საქმისთვის შემდგარმა ქ. ტფილისის კომიტეტმა გადმოსცა ქ. ქუთაისის კომიტეტს. 23-ს ამ თვეს ასებული კომისია განიხილავს ამ ქაღალდს, რომელიც ამის შემდეგ დანიშნულებისამებრ გაიგზავნება.

◆ ქუთაისის გუბერნიის **წინამძღოლმა** მაზრის წინამძღოლებს წინადადებით მიმართა: მოელაპარაკეთ მაზრის თავად-აზნაურობას, რომ საანადელო მიწების ხვედრი ფულიდან საზოგადო საჭიროებისათვის 25% გადასდონ.

◆ როგორც ხმა დადის, ინექციას ქალაქის სკოლების **მასწავლებლების დათხოვნაზე** კიდევ გაუგზავნია მზრუნველთან ქალაქი.

◆ ამიერ კავკასიის მაჰმადიანთა უმაღლესმა სასულიერო პირმა, შეიხ-ულ-ისლამმა მისწერა ხელქვეთებს, რომ რუსეთის მაჰმადიანნი ყველგვარი სიკეთით სარგებლობენ და მოუწოდებს მათ რომანოვები საგვარეულო იუბილე განსაკუთებულის ზეიმით გადაიხადონ.

ფოთი.

◆ ფოთის საკრებულო ტკბილის ორ-კლასიანი სამრევლო სკოლის მასწავლებელნი **ნინო პარკაი და ნინო გოგავა** რუსული ენის წავლებას იწყებენ პირველ განყოფილებაში პირველი სექტემბრიდან. ამ საშწუხარო მოვლენას ემატება მეორე უბედურებაც: ხსენებულ მასწავლებელთა წყალობით ამ სკოლიდანგადევნეს ი. გოგებაშვილის სახელმძღვანელო და ნაცვლად შემოიღეს გრიგორიეგ-ოლენინის სახელმძღვანელო. ალბად მადლობასა და ქებას გამოელიან. („იმერ.“)

სოფლებ.

◆ **ს. აკეთი.** 15 იანვარს ლანჩუთის საბოქაულოს დარაჯებმა დატუსაღეს ისიდორე თავაძე და ძმები სიმონ და ისიდორე ვადაკორიები და წაიყვანეს ჩოხატაურის ბოქაულთან. ბოქაულმა ზემო-აღნიშნული პირები გაანთავისუფლა. გზაზე, დაბრუნებისას თავაძეს და ვადაკორიებს დახვდა თავადი ტიტიკო შალიკაშვილი და სროლა აუტეხა. შალიკაშვილმა რევოლვერით ორივე ძმა **დასჭრა.** თავადი შეიპყრეს.

◆ **სოფ. მოხისი.** (ქართლი) 20 იანვარს ადგილობრივ სასწავლებლის შენობაში ქარ. ს. ს. საზოგადოების აგრონომმა **ე. კარბელაშვილმა.** წაიკითხა ლექცია: „სათესლე სიმინდის ტაროს არჩევა“. ლექცია გაგრძელდა ერთს საათს; დასურათებული იყო 60 ამდე ბუნდოვანი სურათით; დაესწრო 30—40 ამდე კაცი.

◆ სოფ. ქვენატკოცა (ქართლი) 27 დეკემბერს ადგილობრივ სასწავლებლის შენობაში ქართლის აგრონომმა მ. კარბელაშვილმა გამართა ლექცია: „სათესლე პურის კეთება“ და „პურის დაფანტვით და მწკვრივად თესვა“ ორივე ლექცია დასურათებული იყო 20-მდე ბუნდოვანი სურათით; ლექციის გამართვაში აგრონომს ეხმარებოდა ადგილობრივი ინტელიგენტი მცხოვრები დ. ხუციშვილი. დაესწრო 30—40-ამდე კაცი.

◆ სოფ. ქვენატკოცა. 13 იანვარს ადგილობრივ სასწავლებლის შენობაში ქართლის აგრონომმა ე. კარბელაშვილმა გამართა ლექცია: „სიმინდის ტაროს სათესლოდ არჩევა“. ლექცია დასაბუთებული იყო 60-მდე სურათით; დაესწრო 40—50-მდე კაცი. ლექციის გამართვაში აგრონომს ეხმარებოდა ადგილობრივი ინტელიგენტი მცხოვრები დ. ხუციშვილი.

ქალაქის საბჭო

21 იანვრის სხდომა.

სხდომა საღამოს 9 საათზე დაიწყო ა. ი. ხატისოვის თავმჯდომარეობით.

ა. ი. ხატისოვი. განსახილველ საგანთა სიაში შეტანილ საქმეთა გარდა საბჭომ უნდა განიხილოს ხორცის ნიხრიც, რომელიც ეხლა დაწესა სამეურნეო კომისიამ. ამას გარდა ხმოსანთა საყურადღებოდ უნდა აღვნიშნო, რომ ქალაქის ხარჯთაღრიცხვა უცვლელად დამტკიცეს საქალაქო საქმეთა საგუბერნიო საკრებულომ და გუბერნატორმა.

საბჭო ამის შემდეგ მორიგ საკითხთა განხილვას შეუდგა.

გამგეობის წევრი **მ. ნ. ათაბეგოვი.** 1907 წელს მოჰკლეს თავის მოვალეობის აღსრულების დროს ქალაქის სახელოსნო სასწავლებლის დირექტორი პობედიმოვი, რომლის ქვრივს ქალაქმა წელიწადში 600 მ. პენსია დაუნიშნა, ხოლო ბავშვს და ქალიშვილს 300 მ. თითოს. ბავშვი გარდაიცვალა და პენსია (300 მ.) მოესპო. ეხლა პობედიმოვის ქვრივი შუამდგომლობს, ეს 300 მ. დაენიშნოს მის მეორე ქალს ირინას, რომელიც პენსიის დანიშვნის 3 თვის შემდეგ დაიბადა. ქალაქის გამგეობამ ხმის უმეტესობით დაადგინა, დაკმაყოფილოს შუამდგომლობა, ხოლო პენსიათა და დახმარებათა გამნაწილებელი კომისია წინააღმდეგია, რადგანაც 300 მ. წელიწადში საკმარისად სთვლის იმ პირის ობლებზე, რომელიც საქალაქო სამსახურში სულ სამს წელიწადს იყო.

საბჭო ერთხმად ეთანხმება კომისიის დადგენილებას.

ა. ი. ხატისოვი. მასწავლებელ ქალთა საზოგადოება თავშესაფარს აგებს მოხუც მასწავლებელ ქალთათვის. შენობა დაწყებულია და მის დასამთავრებლად საჭიროა კიდევ 4,000 ნან., რომლის გამონახვასაც საზოგადოება შეუდგა. ფულისთვის საზოგადოებამ ქალაქსაც მოჰმართა. ქალაქის გამგეობამ მიიღო მხედველობაში, რომ საზოგადოება 20 წელიწადია არსებობს, მის წევრებად საქალაქო სკოლების მასწავლებელნი ქალნიც არიან, საზოგადოებას სიცოცხლე ეტყობა და კეთილ მიზანს ემსახურება და დადგინა, აღმოუჩინოს საზოგადოებას 1,000 მ. შემწეობა. სასკოლო კომისიამ ეს შუამდგომლობა წარსულ დეკემბერს განიხილა და საკითხის გადაწყვეტა მომავლისთვის გადასდო, რადგანაც თავისუფალი ფული 1912 წლის ხარჯთ-აღრიცხვით აღარა ჰქონდა.

ხმოსნები **ხუნდაძე, ჯაბადარი, ფიშერი, ბაბოვი და სხვანი** ერთხმად ითხოვენ, საზოგადოებას მიეცეს შემწეობა, წინააღმდეგია მხოლოდ **ხმ. ტერტეროვი,** რომელიც ამბობს, ქალაქს 600,000 მ. ზარალი მოელის და სად შეუძლიან ფულის გაღებაო.

საბჭომ დიდის ხმის უმეტესობით 1,000 მ. გადასდო მასწავლებელ ქალთა საზოგადობის სასარგებლოდ.

გამგეობის წევრი თ-დი **ნ. ი. არღუთინსკი-დოლგორუკოვი.** დასამტკიცებელია ხორცის ახალი ნიხრი. სამეურნეო კომისია წინადადებას იძლევა, გირვანქა ხორცზე დაარსდეს შემდეგი ნიხრი: ძროხისაზე—ნაპრების დაწონვით 14 კ., ხოლო დაუწონებლად 15 კ., ნაცვლად ახლანდელ 13 კაპ., ცხვრისაზე 17 კ., ნაცვლად 15 კ. და კამეჩისაზე 9 კ. ნაცვლად 7 კაპ.

ა. ს. ბაბოვი. ჩვენ თანდათან ხორცის ნიხრს ვუმატებთ და ამით საქმეს კი ვერას ვაკეთებთ. მე იმ აზრისა ვარ, რომ ძროხის ხორცს მხოლოდ 1 კაპ. მოემატოს.

დიმიტრი ყიფიანი

(ცხოვრების, აზროვნების და მოღვაწეობის მატიანე)

კარი VIII.

სანამ გავაგრძელებდე დ. ყიფიანის საზოგადოებრივი მოღვაწეობის და აზროვნების დახასიათებას, საჭიროა ჩახედვა მის შინაურ ცხოვრებაში და ინდივიდუალურად განცდილ სულის ზრახვაში. დიდ-ბუნებოვანი ადამიანი საინტერესოა არა მარტო თავისი მოღვაწეობის საზოგადოებრივი ხასიათით, არამედ იმითიც, თუ რას განიცდის იგი ინტიმურ წრეში, რა აზრები და გრძნობები ებადება კერძო პირებთან მიწერ-მოწერაში და სხვა ამისთანა. მიწერ-მოწერა ძვირფასი დოკუმენტია ადამიანის სულის კვეთების გასაშუქებლად. აქ, მახლობელთან და მეგობრებთან მიწერ-მოწერაში ადამიანი თავისუფლად ჭგრძნობს თავის თავს, იგი ჰსახავს სწორედ იმას, რაც უდევს გულში, აუდიტორია არ აწუხებს, არ ჰხუთავს მის პირად გრძნობას. აქ ადამიანის პირადობა თავისი ნამდვილის ბუნებით ისახება. სწორედ ამ მხრით არის საგულისხმო დიმიტრი ყიფიანის მიწერ-მოწერა თავის ერთგულ და საყვარელ მეუღლესთან.

დ. ყიფიანის მეუღლე, ნინო იაგორის ასული ჭილაშვილის ქალი, დაიბადა 12 მაისს 1827 წ. ამის საბუთი მოიპოვება დიმიტრის წერილში, რომელიც 12 მაისს, 1886 წელს ულოცავდა 59 წლის დაბადების დღეს და სადაც ნათქვამია „შენი დაბადების დღე 1827 წ. და არა 1826 წ.“ მაშასადამე, იგი იყო 13 წლით უნცროსი თავის ქმარზედ. ნინოს მამა, გიორგი ჭილაშვილი, ანუ იაგორ გავრილის ძე ჩალიაევი, როგორადაც გადააკეთეს რუსულად, საქართველოში ცნობილი კაცი იყო. 1839 წლამდე, სანამ არსებობდა ეგრედ წოდებული საქართველოს უმაღლესი მმართველობა (Верховное Грузинское правленіе) ამ მმართველობის გავლენიანი წევრი იყო. შემდეგ კი სცხოვრობდა დუშეთში, სადაც დიდი მამულები ჰქონდა და ძველებური ციხე-დარბაზი, რომელიც ეხლაც იპყრობს ყურადღებას კავკავის გზით მოსიარულეთა. ნინოს გარდა ჭილაშვილს კიდევ ქალ-ვაჟი ჰყავდა. ორივე ქალი ნინო და ლიზა გაგზავნილი ჰყავდა სწავლა-განათლების მისაღებად პეტერბურგში, სადაც მიაბარა წმინდა ეკატერინეს სასწავლებელში (Училище ордена Св Екатерины), შემდეგში ინსტიტუტად გადაკეთებული. ნინომ ჯ ლიზამ აქ დაასრულეს სწავლა 1844 წელს, როგორც შემოწმებულია ნინოს შესახებ მის მიერ მიღებულ ატესტში. ლიზას შესახებ ცნობა არ არის, ვიცით, მხოლოდ რომ 1845 წელს ორივე ქალიშვილი უკვე დუშეთის ციხე-დარბაზში თავის მამის მამულში სცხოვრობდა.

იაგორ ჭილაშვილს დიმიტრი გაეცნო ტფილისში, მისი ძმის ბაბანა ჭილაშვილის, ანუ ბორის ჩილაევის სახლში, რომელიც იმ ხანად ტფილისის პოლიცმეისტრად იყო. ბორის ოჯახშიაც ხშირად დაიარებოდა ახალგაზდა მოხელე, დიმიტრი ყიფიანი. აქვე დადიოდა ვინმე ნაზოროვი, ისიც მოხელე (შემდეგში ერევნის გუბერნატორი). ნაზოროვი და დიმიტრი ყიფიანი მეგობრულ განწყობილებაში იყვნენ და ერთ მშვენიერ დღეს, იაგორ ჭილაშვილის მიპატიჟებით, დუშეთის ციხე-დარბაზს მიადგნენ. გაიცნეს ახალგაზდა ქალები, ნინო და ლიზა და მას შემდეგ როგორღაც მოუხშირეს კავკავის გზით სიარულს. კოშკში მომწყვდეული ორი ახალგაზდა შნოიანი და იმ დროისთვის შესაფერისად განათლებული ქალი, მუსიკა, ბაასი, სიცილ-ხარხარი, სეირნობა, სოფლის მყუდროება და ბუნების სიშვენიერე... ერთის სიტყვით, 1845 წელს 22 იანვარს ორი ჯვარის წერა მოხდა დუშეთში. დ. ყიფიანმა შეირთო ნინო, ნაზაროვმა ლიზა. ამ უკანასკნელთ თავი დავანებოთ, დიმიტრის და ნინოს ახალ ცხოვრებას კი ვადევნოთ თვალ-ყური. ჩვენთვის დიდ ინტერესს არ წარმოადგენს მათი გარეგნული ცხოვრება, უფრო საგულისხმოა მათი სულიერი კავშირი, რასაც დიდს სინათლეს ჰფენს დიმიტრის კერძო წერილები, სხვა და სხვა დროს, სხვა და სხვა პირობებში მოწერილი თავის მეუღლესთან.

ამ მიწერ-მოწერაში ისახება ერთი თვისება, ერთი, ასე ვსთქვათ დეფექტი დიმიტრის ხასიათისა, რომელსაც იმ თავითვე ძლიერ ებრძოდა დიმიტრი. ეს იყო გულის სიფიცხე, რომელიც ქარიშხალსავით შეიპყრობდა ხოლმე მას, ეს იყო ერთგვარი ბრძანებლობითი ინსტიქტი, რომელიც მის ბუნების სიღრმეში ჰბუდობდა. ამ თვისებების წყალობით დიმიტრიმ ისწავლა თავის შეკავება. დიდი ნების პატრონი იყო და იმდენი მოახერხა, რომ გაწვრთნის წყალობით, დაუკარგა ნების-ყოფას მისი სტიქიური ხასიათი. მაგრამ ეს თვისება დიმიტრის ბუნებისა საბოლოოდ მაინც არა ჰქონდა დამორჩილებული. შინაურ, ოჯახურ ცხოვრებაში, ცოლთან განწყობილებაში დიმიტრის ხასიათის ამ მხარეს და თვისებას ხანდისხან უსიამოვნებაც შეჰქონდა, ცოლთან მშვიდობიანი დამოკიდებულება თითქოს ირღვეოდა. იგი შემცნებულ ნებითვე იმორჩილებდა თავის სტიქიურ ნებას. რაციონალური მსჯელობის იარაღი კარგად ჰქონდა განვითარებული და ამ იარაღს საუცხოოდ იყენებდა ოჯახურ მყუდროების და მშვიდობიანობის დასაცავად.

დიმიტრი ღრმად მორწმუნე მართლმადიდებელი იყო. ცოლ-ქმრობასაც ისე უყურებდა, როგორც კავშირს ღვთით დაკანონებულს. ცოლ-ქმრობა განუყრელი შეკავშირებაა და ამ შეკავშირების გამტკიცებისთვის ურთიერთს უნდა ეხმარებოდნენ ცოლიც ქმარიც. თუ მთ შორის უსიამოვნება ჩამოვარდება, ამ უსიამოვნებას ერთმანეთისადი სიყვარული და პატივცემა მოსპობ. ამ პრინციპს აღიარებდა დიმიტრ. ხოლო თუ მისი განხორციელება ყოველთვის ადვილი არ იყო მისავის, ამაში ცოტაოდენი ბრალი ცოლსაც უდევს, რომელიც, საუბედოროდ, ვერა სწვდებოდა დიმიტრის მაღალ-სულოვნებას ზომამდე ჯვარის წერის შემდეგ პირველ წლებში, როდესაც ცოლქმარნი ჯერ კიდევ მჭიდროდ არ შეეთვისნენ ერთმანეთს, მათ ხასიათებ შორი მწვავე შეტაკება იყო ხოლმე, როგორც სჩანს წერილებიდამ. აი რასა სწერს დიმიტრი ერთ თავის წერილში „ექვსი დღეა, რაც გავშორდით ერთმანეთს. და ამ წერილს მხოლოდ ეხლა გწერ. გწერ, მაშასადამე, დამშვიდებული და დაწყნარებული... უნდა ეცადო ჩემი უხეშობა ალერსით მოარბილო. მომავალში ამ თვისებას შენ დასძლევ ჩემში, რადგან შენ თავს შეიკავებ და არ გაიღუებ ხოლმე ჩემს სიფიცხეს, ჩემს უმთავრესს ნაკლს, არ გამწვავებ ჩემში ბოროტ გრძნობას, მოსპობ ჩემი ხასიათის სიმძიმეს... შენ და მხოლოდ შენ შეგიძლიან განამტკიცო ჩემი ღირსებანი, აამაღლო ისინი და ჩემი და შენი ბედნიერება შეჰქმნა, შეგიძლიან შენის სინაზით, შენის სრულის მინდობით ჩემს კეთილშობილობისადმი. მაშინ, თავის თავად, ამგვარი ჩემი ღირსება შენი ბედნიერების ხელის შემწყობი იქნება... თუ შენგან დამშვიდებული ჰასუხი მივიღე, გულის სიწრფელით გაპატიებ იმ წყენას, რომელიც მოგაყენე, რადგან შენ ყოველთვის ივიწყებდი ჩემს უმთავრესს ნაკლს, რომლის შესახებ ჯვრის წერის წინ გაფრთხილებდი. დავივიწყებ იმ მწარე შხამიან გრძნობას, რომელიც თითქმის სისხლით რწყავდა ჩემს გულს, როდესაც სიფიცხე შემიპყრობდა ხოლმე. მას ყოველივეს დავივიწყებ და დაგიბრუნებ ჩემს სრულს სიყვარულს და პატივცემას“. საყურადღებო სიტყვებია: გაპატიებ იმ წყენას, რომელიც მე მოგაყენეო. თუ წყენა მიაყენა, ხომ ცოლმა უნდა აპატიოსო? იფიქრებს მკითხველი. დიმიტრი სხვა აზრისა იყო. ამ აზრის განსამტკიცებლად იმავ წერილში ვპოვებთ: „ადამიანი უფრო ადვილად სხვას აპატიებს შეურაცყოფას, რომელსაც მას მიაყენებდნენ, ვიდრე იმ შეურაცყოფას, რომელიც მან მიაყენა სხვას, რადგან ძნელად ივიწყებს იმ მიზეზს, რომელმაც გამოიწვია მასში ამგვარი სურვილი სხვისი შეურაცყოფისაო“. მეორე წერილში ამავ საგნის შესახებ ვკითხულობთ: „როდესაც გაანჩხლებულსა მხედავ-ამას ხომ ადვილად შეატყობ ხოლმე—ამ შემთხვევაში ჩემგან ნურაფერს ითხოვ, ერთ ნახევარ საათს ნუ მელაპარაკები ხოლო თუ დამელაპარაკე, ალერსით და ღიმილით მელაპარაკე, და თუ გთხოვე გაჩუმება, იმწამსვე გაჩუმდი და კოლას (შვილს) და სხვა რამეს მიხედეო. „საყურადღებო თვისებაა ბრაზის და სიფიცხის განელების წინააღმდეგ აქ ალერსი და სიყვარულია ერთად ერთი წამალი. ეს უტყუარი ჭეშმარიტებაა საზოგადოთ. და დიმიტრის ხასიათისთვის ეს სიყვარული და ალერსი იმდენად აუცილებელი და უებრი იყო, რომ, გამწვავების თავიდამ ასაცილებლად, იძულებული იყო აესხნა და განემარტა ხოლმე ეს აზრი თავის ცოტა არ იყოს მარტივ და ჯერ კიდევ გამოუცდელ მეუღლესთვის. დიმიტრის ხასიათის ამ თვისებას ვაქცევთ ყურადღებას, რადგან უფრო გასაგები ხდება ამ შემთხვევაში ათასგვარი შეტაკება, რომელიც მოსდიოდა საზოგადოებრივ ასპარეზზედ. დიმიტრი იმგვარი ნების პატრონი იყო, რომ რაც მეტს წინააღმდეგობას ჭგრძნობდა თავის ენერგიის გამოცდავნების დროს იმდენად მეტ სურვილს ჭგრძნობდა შეტაკებისა და ბრძოლისას.

ზაფხულში 1845 წელს, როდესაც დიმიტრი სამსახურის გამო ტფილისში იმყოფებოდა, სწერდა წერილებს ხშირად ჭილაშვილის მოსამსახურეებს ატანდა ხოლმე დუშეთში ცოლისთვის გადასაცემად. ერთ ამ გვარ წერილში ვკითხულობთ: „რამდენიც უნდა ვწერო, ოღონდ შენთან ვწერო, ჩემო ძვირფასი, მე არა დამიშავდება რა ამითი, თუ ვინმესთვის არა სასიამოვნოა ეს, ისევ თქვენი ყმებისათვის, რომელთაც უხდებათ დუშეთში გასეირნება, მაგათთვის, მგონი უმჯობესი იქნებოდა, რომ არა ვწერო რა. მაგრამ ამ შემთხვევაში ჩემი ფილონტროპია ჭარწყლდება ორგვარ ეგოისტურ გრძნობაში: გაცილებით უფრო მეტად მესიამოვნება თქვენთან წერა, ვიდრე განაზება მსახურების წინაშე. და გაცილებით მეტად მიამება თქვენი სიამოვნება, ვიდრე იმ გარემოებით შეწუხება, რომ ეს თქვენი სიამოვნება მძიმე ტვირთად აწვებათ თქვენს კაცებსო“. ამ სიტყვებში თითქოს წოდებრივი ეგოიზმი მოსჩანს, მაგრამ ამ შემთხვევაში დიმიტრი იყო შეპყრობილი სიყვარულით ახალგაზდა ცოლისადმი და აშკარაა, უფრო ამ პირადმა გრძნობამ ათქმევინა ზემოდმოყვანილი უხერხული სიტყვები. ოჯახის სიყვარული დიდი ჰქონდა დიმიტრის, ხოლოდ ეს სიყვარული მხურვალე და ბრძანებლობითი ხასიათისა იყო. ამგვარი გრძნობა ეგუებოდა მის შეხედულებას ცოლ-ქმრობის ურთიერთობაზე. ერთ წერილში იგი ამბობს: „მამაკაცი უხეშია, დედაკაცი—ნაზი, კაცი ღონიერია, ქალი სუსტი, იგი მკაცრია, ის მოქნილი, კაცი მძიმე და მაგარია, ქალი სუბუქი და უძლური. ამ წინააღმდეგობათა შეერთებიდამ გამომდინარეობს ბუნებრივი აუცილე-

ხმ. ვესელოვზოროვი. რა საჭიროა ნიხრის დაწესება, როდესაც არავინ ასრულებს. წინადადებას ვიძლევი, სრულიად გაუქმდეს ნიხრი და თავისუფალი ვაჭრობა იყოს შემოღებული, როგორც ეს მოსკოვსა და პეტერბურგშია.

ხმ. ავთანდილოვი. ნიხრის დარღვევის გამო ყველგან საყვედური ისმის. კაპიკების მომატება საქმეს ვერას უშველის. ყველამ კარგად იცის, რომ საქონლის ვაჭრობა სულ 2—3 კაცის ხელშია. ისინი ხელოვნურად აძვირებენ ხორცს. საჭიროა შესაფერ ღონის-ძიებათა მიღება.

ხმ. ტერტეროვი (სამეურნეო კომისიის წევრი). საქონლის ფასი ამ ჟამად მართლაც დიდია. ეს შემოწმებული გვაქვს. ნიხრის მოსპობა ყოვლად შეუძლებელია, რადგანაც ამით ისარგებლებენ და ხოროის ფასს აბაზამდე ასწევენ.

ხმ. სულაბერიძე. კარგი იქნებოდა საქალაქო საყასბოები, რომელიც ყასბებს მეტოქეობას გაუწევდა, მაგრამ ამ საყასბოებისა ქალაქის თვითმმართველობას ეშინიან, რადგანაც წინად ზარალი მისცა. საქმე თუ კარგად იქმნა მოწყობილი, მაშინ საქალაქო საყასბოები წინანდებურად ზარალს არ მოიტანს.

ხმ. სვეშნიკ ვი. შეუძლებელია საქონლის ნამდვილ ფასის გაგება ბაკში, სადაც 3—4 კაცი ადგებს საქონელს ფასსა. პეტერბურგში საქონელს 2,000—4,000 ვერსის მანძილიდან ერეკებიან და იქ ხორცი შედარებით სულ იაფად ღირს—გირვანქა 16—17 კაპ. რად არის ასე?

თ-დი ნ. ი. არლუთინსკი-დოლგორუკოვი. ყველა აღნიშნავს, რომ ხორცის ვაჭრობის საქმე უწესოდ არის დაყენებული და საჭირო ღონისძიებათ კი არ ასახელებს. გამოითქვა მხოლოდ რამდენიმე პრაქტიკული მოსაზრება: ნიხრის სრულიად მოსპობა, ან საქალაქო საყასბოების დააარსება, რომელიც ხმ. სულაბერიძემ ახსენა და ყველა დააფრთხო. საყასბოებს წინად მართლაც ზარალი ჰქონდა. წავიდა რამდენიმე ასი თუმანი, მაგრამ რა ვუყოთ? ის ფული ხომ ისევ ღარიბ მცხოვრებლებზე წავიდა...

ხმ. ქანანოვი (გააწყვეტინებს). ვითომ შემწობა ყოფილა!?

თ-დი ნ. ი. არლუთინსკი-დოლგორუკოვი. საყასბოები კარგად რომ მოვაწყოთ, მაშინ დარწმუნებული ვარ, ზარალს არ მოგვცემს. თუ ეს ამ ჟამად შეუძლებელია, მაშინ დაგვრჩენია ერთი გზა, რომელიც საქმეს რამდენადმე გააუმჯობესებს: ბაკშივე ვიყიდოთ ხოლმე საქონელი, დავკლათ და ქალაქის განაპირა უბნებში ხორცი იმავ ფასში გავყიდოთ, რამდენიც ჩვენ დაგვჯდება.

ხმ. ბაბოვი. მე წინააღმდეგი ვარ ნიხრის გაუქმებისა. ეს საქმეს როგორ უშველის, თუ ხორცის ფასის აწევა დამოკიდებულია ორ-სამ მდიდარ კაცზე. რაც შეეხება საქალაქო საყასბოებს, იმაზე ლაპარაკი შეიძლება მხოლოდ მაშინ, როდესაც გამგეობა წარმოადგენს წინანდელ საყასბოების ჯერ კიდევ არ წირმოდგენილ ანგარიშს, საიდანაც გავიგებთ, სად იყო ჩვენი შეცდომა და რა უნდა ავიცილოთ თავიდან მომავალში. მორიგი საკითხი ის არის, რომ ვიძულოთ ყასაბნი, პატივი სცენ ჩვენს დადგენილებას და არასოდეს არ დაარღვიონ. ეს შესაძლებელია უბნის მზრუნველთა ინსტიტუტის აღდგენით. ამას გარდა ვსთხოვთ საბირჟო კომიტეტს, თვალყური ადევნოს საქალაქო ბაკში საქონლის ვაჭრობას.

გამგეობის წევრი **გ. დ. ყურული.** ასეთს საქმეში რეპრესიები მიზანს ვერ მიაღწევს. არც საქალაქო საყასბოებია ხელსაყრელი საქმე. მას ზარალი ექნება, რადგან კერძო საყასბოებიც ბევრი იქნება და მეტოქეობას გაუწევს. მუშტარი იქ მივა, სადაც უფრო იაფია. ის არ დაგიდევს კერძო და საქალაქო საყასბოს. მუნიციპალიტეტი ვერაფერი ვაჭარია და კერძო ვაჭარი კი მუდამ თვალ-ყურს ადევნებს ბაზარს და მოულოდნელად ფასს დააკლებს, მუშტარს მიიზიდავს და საქალაქო საყასბოს აუცილებლად ზარალს მიაყენებს. სულ სხვაა საკოოპერატივო საყასბოები, რომლის საქმის რიგიანად დაყენებით დაინტერესებული იქნება ყველა წევრი, იგივე მუშტარი. ეს ღონის-ძიება, რასაკვირველია, ვერასოდეს ვერ მოსპობს იმ მსოფლიო მიზეზებს, რომლის ჩამოთვლაც აქ ზედ-მეტია და რომელიც საერთოდ ყველგან იწვევს ხორცის გაძვირებას, მაგრამ სამუდამოდ ლაგამს ამოსდებს ადგილობრივ ჩარჩვაჭართა გაუმაძღრობასა.

ხმოსანი ა. ნ. ბილოვი. (საბირჟო კომიტეტის თავმჯდომარე). ტყუილად ვფიქრობთ, რომ საქონლის ფასს სწევდეს სამი ოთხი კაცი. ვინ არიან ისინი?—შაქრო და სხვები, რომელნიც მდიდარნი კი არა, ყელამდე ვალში არიან ჩაფლულნი (ყელზე ხელს იდებს). მიზეზი ისაა, რომ საქონლის მრეწველობა არ არის აქ განვითარებული. რაც შეეხება ბაკში საქონლის ვაჭრობაზე თვალყურის დაჭერას, ეს რა საბირჟო კომიტეტის საქმეა?

ა. ი. ხატისოვი. დავავალოთ სამეურნეო კომისიას, რომ, როცა კიდევ წარმოადგინოს ახალი ნიხრი, აუცილებლად მოაყოლოს მოხსენებაც იმ ღონისძიებათა შესახებ, რომ.

ხმ. ბაბოვი. ეს ეგ ასეა, ოღონდ ეს ეგ ასეა, ეს ეგ ასეა. ეს ეგ ასეა, ეს ეგ ასეა. ეს ეგ ასეა, ეს ეგ ასეა.

ამხანაგად—ინგმანი, მეორე ამხანაგად სედერჰოლმი.

პეტერბურგი. ზოგიერთ გუბერნიის უფროსებს 8 თებერვალს ეძლებათ თათბირი შინაგან საქმეთა სამინისტროს გამგეს თავმჯდომარეობით. პოლიციის რეფორმის პროექტს განიხილავენ.

პეტერბურგი. დაიპირეს „რუსკაია მოლვის“ მე-41 ნომერი.

უცხოეთი

ესპანიის მინისტ-პრეზიდენტად ნამყოფი მორეტი.

ესპანიაში გარდაიცვალა თვალსაჩინო სახელმწიფო მოღვაწე მინისტრ-პრეზიდენტად ნამყოფი მორეტი. იგი იყო წარმომადგენელი ზომიერ ლიბერალიზმისა. საგასტა მორეტი ლიბერალურ კაბინეთებში მონაწილეობას იღებდა 1905 წელს. თვით მორეტი ჩაუდგა სათავეში კაბინეთს და ერთ წელიწადს დაჰყო ამ თანამდებობაზე. 1909 წელს ფერერის დასჯის გამო მორეტი, როგორც ლიბერალურ ოპოზიციის წარმომადგენელი, წინააღუდგა მაურის კაბინეთს. თანამდებობიდან გადადგა და ხელახლად სამინისტროს სათავეში მოიწვიეს მორეტი. მაგრამ მორეტის კაბინეთი ხანმოკლე აღმოჩნდა. 1910 წელს ალფონს მეფის თაოსნობით მორეტის კაბინეთი გადადგა და მინაცვლად კაბინეთის შედგენა მიანდეს დემოკრატ - ლიბერალების ფრაქციის წარმომადგენელს კანალეხასს. მეფის ჩარევამ პოლიტიკაში დიდი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია. განსაკუთრებით ნაწყენი იყო მორეტი. მორეტს რამდენჯერმე შესთავაზეს პალატის თავმჯდომარეობა, მაგრამ იგი ყოველთვის უარს ამბობდა. ბოლოდროს მორეტი პოლიტიკის გარეშე იდგა.

საარჩევნო რეფორმის ბედი ინგლისში.

მთავრობის ბილი საყოველთაო საარჩევნო უფლებაზე, ასკვიტის კაბინეთმა უკანვე წაიღო, რადგანაც ქალთა საარჩევნო უფლების გარშემო უთანხმოებამ იჩინა თავი, როგორც კაბინეთში, ისევე პარლამენტშიაც.

მთავრობას არც გამბედაობა შესწევდა და არც სურვილი ჰქონდა შესყორება შეეტანა ქალთა საარჩევნო უფლების ბილში და ამიტომაც ამ შესყორების შეტანა. მიანდო პალატას. სპიკერის ჩარევამ სულ მთლად შესცვალა საქმის ვითარება. სპიკერმა გადაწყვიტა, სუფრაჟისტების შესყორება არსებითია და აძისთვის საჭიროა სულ მთლად შეიცვალოს საარჩევნო რეფორმა და ხელმეორედ შეიმუშაოს მთავრობამ პალატაში წარსადგენად.

14 იანვრის სხდომაზე ასკვიტი შეეკითხა სპიკერს, რომელი შესწორება მიიჩნია მას არსებითი შესწორებად. სპიკერმა უპასუხა, რომ გრეის შესწორება კიდევ შესაწყნარებელია, მაგრამ სხვა და სხვა შესწორებათა გამო, საჭიროა ბილი ხელმეორედ შემუშავდესო. ასკვიტმა განაცხადა, არც მთავრობას და არც პალატის უმრავლესობას მხედველობაში არა ჰქონდა სპიკერის განცხადება და ამიტომ უმჯობესი იქნება ბილის განხილვა შეეჩეროთო. ასკვიტის სიტყვებმა გამოიწვია ოპოზიციის ბონარლოულს გესლიანი განცხადება კაბინეთში განხეთქილების თაობაზე.

რედაქტორ-გამომცემელი
ა. ჯუმბაძე.

გამოსაღეგი ცნობა

მატარებელთა მიმოსვლა
(ზამთრობით).

15 ოქტომბრიდან.

(დრო აღნიშნულია ტფილისის საათით).

ტფილისიდან გადის.

ბაქოსაკენ: სამგზ.-საბარგო № 8. საღ. 26 წ. **ჩქარი** № 2, დილ. 10 ს. 14 წ. **საფოსტო** № 4, ღამის 12 ს. 36 წ. **სამგზავ.** № 6, ნაშუადღ. 6 ს. 31 წ. **ნარევი** № 106. საღ. 7 ს. 20 წ.

ბათომისაკენ: სახ. № № 107, დილ. 4 ს 38 წ. **სახ.** № 5, ნაშ. 4 ს. 38 წ. **საფ.** № 3, დილ. 9 ს. 50 წ. **სახ.** № 4, საღ. 9 ს 4 წ. **სახ.** № 11, ღამ. 10 ს. 2 წ.

ბაქოსკენ: ნარევ. № 106, საღ. 7 ს. 26 წ. **ერევანისკენ: სახ.-სახ.** № 8;7, შუადღ. 1 ს. 6 წ.

ჯულფისკენ: საფ. № 4;3, ღამ. 1 ს. 11 წ. **ყარსისკენ: სახ.-სახ.** № 6;5, საღ. 8 ს. 10 წ. **ბორჯომისაკენ: სახ.** № 9/10 ნ, ნაშ. 3 ს. 17 წ.

ტფილისში მოდის.

ბაქოდან. ნარევ. № 107, ღამ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** № 5, ნაშ. 3 ს. 46 წ. **საფ.** № 3, დილ. 9 ს. **ჩქარ.** № 1, საღ. 9 ს. 10 წ. **სახ.-სახ.** № 7, დილ 11 ს. 55 წ.

ბათომიდან: სახ. № 12, დილ. 8 ს. 50 წ. **საფ.** № 4, ღამ. 11 ს. 32 წ. **სახ.** № 6, საღ. 5 ს. 56 წ. **ნარევ.** № 106, დილ. 5 ს. 15 წ.

ერევნიდან: ს.ს.-სახ. № 83;7, აღ. 5 ს. 28 წ **ყარსიდან: სახ.-სახ.** № 65, ნაშ. 1 ს. 28 წ.

ჯულფიდან: სახ. № 43, დილ. 8 ს.

ბორჯომიდან: სახალ. № 9|10 ნ, დ.ლ. 11 ს. 27 წ.

მიხაილოვიდან სურამში: სახ.-სახბარგ. № 61, ღამ. 2 ს. 18 წ. **სახ.-სახ** № 63, დილ. 5 ს. 30 წ. **სახ.-სახ.** № 65, ნაშ. 12 ს. 48 წ. **სახ.-სახ.** № 67, ნაშ. 3 ს. 13 წ. **სახ.-სახ.** № 69, საღ. 7 ს. 53 წ. **სახ.-სახ.** № 71, საღ. 9 ს. 20 წ.

სურამ.-დან მიხაილოვში: სახ.-სახბარ. № 60, ღამ. 1 ს. 22 წ. **სახ.-სახ.** № 62, დილ. 8 ს. 38 წ. **სახ.-სახ.** № 64, დილ. 7 ს. 8 წ. **სახ.-სახ.** № 66, ნაშ. 1 ს. 15 წ. **სახ.-სახ.** № 68, საღ. 6 ს. 38 წ. **სახ.-სახ.** № 70, საღ ს. 26 წ.

ქუთაისიდან რიონში: სახ № 77 დილ. 5 ს. 28 წ **სახ.** № 79, დილ. 10 ს. 14 წ. **სახ.** 1, ნაშ. 2 ს. 3 წ. **სახ.** № 83, ნაშ. 5ს. 84 წ. **სახ.** № 85, ღამ. 11 ს. 58 წ.

რიონიდან ქუთაისს: სახ. № 76, დილ. 6 ს. 25 წ. **სახ** № 78, დილ. 11 ს. 2 წ. **სახალ.** № 80, ნაშ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** 82, საღ. 6 ს. 55 წ. **სახ** № 84, ღამ. 1 ს. 58 წ.

ქუთაისიდან შორაპანს: სახალხო № 29/30, ნაშ. 5 ს. 23 წ.

შორაპნიდან ქუთაისს სახ № 27|28, დილ. 8 ს. 30 წ.

ფოთიდან სამტრედ. და **ქუთაისს: სახ.** № 26, დილ. 6 ს. 6 წ. **სახ.** № 4 II, დილ. 11 ს. 9 წ. **სახ.** № 6, საღ. 5 ს. 1 წ. **სახ.** № 8 II, საღამ. 9 ს. 10 წ.

სამტრედიიდან ფოთში; სახ. № 3 II შუადღ. 1 ს. 57 წ. **სახ.** № 7 II. საღ 7 ს. 24 წ. **სახ.** № 5 II, საღ. 7 ს. 59 წ. **სახ.** № 25 II ნაშ. ს. 18 წ.

ბაათუმ.-დან ქობულეთსა და **ნატანებში: სახ.** № 18, ამ. 11 ს. 13 ს. **სახ.** № 14, ღამ. 5 ს. 43 წ. **საფ.** № 16, ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ქობულეთ.-დან ბათომს: სახ. № 13, დილ. 7 ს. 4 წ. **სახ.** № 15, ღამ. 12 ს. 23 წ. **სახალხ.** № 17, ნაშ. 5 ს. 47 წ.

ნატანებიდან ბათომს: სახ № 17, ნაშუად. 5 ს. 20 წ.

ბათუმიდან ქობულეთში. სახ. № 18, ღამ. 11 ს. 13 წ. **სახ.** № 14, დილ. 5 ს. 43 წ. **სახ.** № 16, ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ბათომიდან ნატანებს: სახ. № 16, ნაშუადღ. 4 ს. 24 წ.

მიხაილოვ.-დან ბორჯომს. სახ. № 46, ნაშ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** № 65, საღ. 9 ს. 14 წ. **სახ.** № 86, დილ. 5 ს. 25 წ.

ბორჯომ.-დან მიხაილოვში: სახ. № 36, ნაშ. 12 ს. 35 წ. **სახ.** № 55, დილ. 5 ს. 58 წ. **სახ.** № 76, ღამ. 12 ს. 41 წ.

პირდაპირი მიმოსვლა გადაუჯდომლად.

1) **ბათომიდან პეტერბურგამდე** გაივლის ნიკოლოვკას, კურსკს, მოსკოვს, არის ერთი მიქსტო-ვაგონი I—II კლასისა და 1—მესამე კლასის, მატარებლების №№ 1/11 და 2/12. ყველა ბილეთები პლაცკარტებით.

2) **ბათომიდან მოსკოვამდე.** გაივლის კოზლოვს და რიაზანს; 1 ვაგონი პირვ. კლასისა, 1 მეორისა და 3—მესამისა, მატარებლები №№ 5 და 6. I და II კლასი და მესამე კლასის ერთ ვაგონში ბილეთები პლაცკარტითაა, ხოლო მესამე კლასის ორ ვაგონში უპლაცკარტოდ.

3) **ტფილისიდან როსტოვამდე** ერთი ვაგონი I/II კლასისა, ერთიც მესამე კლასი ა, მატარებელთა ნომრები 1 და 2.

4) **ტფილისიდან ჯულფა-ერევნისკენ** ერთი ვაგონი I/II კლ. და ერთიც მე-III კლას. ატარებლის ნომრები 3 და 4.

გემების მიმოსვლა
(ზამთრობით)

15 ოქტომბრიდან,
შავ-ზღვაზე.

(დრო ტფილისის საათითაა აღნიშნული).

„ბაჭრობა-ავოსნობის“
საზოგადოების გემები.

ბათომიდან გადის:

1) **პირდაპირი, საფოსტო** გემი **შაბ.,** და **კვირ.,** ღამ. 12 ს. 58 წ.

ირგვლივ მოსირულე:

№ 1. **ოთხშ.**—შუა ღამ 1 ს. 58 წ.

№ 2. **პარასკევს.** შუადღის 1 ს. 58 წ.

№ 1. **სა., შაბათ.,** ნაშუადღ 2 ს. 58 წ.

№ 2. **ორშაბ.,** ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ბათომში მოდის:

ოდესიდან პირდაპირი, **საფ., პარ.** დილ. 6 ს. 58 წ.

ირგვლივ მოსირულე:

№ 1. **ორშ.,** საღ. 9 ს. 5 წ.

№ 2. **ოთხშ.,** საღ. 8 ს. 3 წ.

№ 1. **სამგზ., პარ.** საღ. 1 ს. 58 წ.

№ 2. **კვირ.,** საღ. 6 ს. 4 წ.

კასპიის ზღვაზე.

„კავკაზი და მერკური“
საზოგადოების გემისა.

ბაქოდან გადის:

კრასნოვოდსკს, ყოვ.-დღ საღ. 4 ს. 40 წ.

ენზელს პირდაპირ **პარ.,** და **სამშაბ.,** ნაშუადღ. 4 40 წ.

ირგვლივ მოსიარულე:

ასტარას, ხუთშ. ნაშუადღ 5 ს. 25 წ.

ბაქოში მოდის:

კრასნოვოდსკიდან ყოვლ-დღ. დილ. 9 ს. 40 წ.

ენზელიდა ორშ. და პარ., ლ. 60 ს. 5 წ.

ასტარიდან კვირ., ირგვლ მოს. დილ. ს. 44 წ.

სასანიტარო ექიმები

უბნები: 1, 2—9 ბ. **ფომინსკოეიბოგოისა** ვაკეში, საკუთარი სახლი, ტელეფ. 461).

მე-4 და რუსის ბაზარში **რ. ლ. ბალანთარიოვი** (სოლოლაკი, ბაღლების ქ. 517).

5—6 **ი. მ. ზაბლუდოვსკი** (ციბოედოვსკი, 10. ტელ, 645).

0, 11—12 **ვ. ა. მირაქოვ** (მიხეილის ქ., 174 ტელ. 327).

7—8 **გ. თ. ნანიშვილი** (ალონცოვის ძეგლთან, მონუმენტი შესახვ. 5ტელ. 487).

სასურველია, თვითონ მცხოვრებლები დაგვეხმარებოდნენ სასანიტარო წესერების შემოღებაში და სადაც-კი ამ მხრივ უწესობას შეამჩნევენ—სახლებში თუ სხვა ადგილებში სასანიტარო მოთხოვნილებაა ალღეევენ, ცუდს საჭმელ-სასმელს აკეთებენ ა ჭყიდია, და სხ.—დაუყოვნებლივ ზემოდ დასახელებულ ექიმებს აცნობონ, წერილობითი განცხადებები ყველას შეუძლიან გარდასცეს ქალაქის სავაკრო პოლიციის კანტორებს; ვერის მოედანზე, რუსის ბაზარში, თათის მოედანზე, კახეთის მოედანზე, ავლაბრში რიყის ქუჩაზე, 54, ელისაბედის ქუჩა 6 და მალაკნის მოედანზე.

ქალაქის საავადმყოფოები

მთავარი—მუხრანი ქუჩა, 9.
ავლაბრისა—კახეთის ქ. № 15.
ხარფუხისა—ვორონცოვის ქ. 55
კუკიისა—ჩერქეზიშვილისა, 1—8.
დიდუბისა—საგურამოს ქ. 5.

ქალაქის საბჭოს ექიმები მოვალეა არიან ღარიბ მცხოვრებთ უფასო საექიმი დახმარება აღმოუჩინონ ქალაქის საავადმყოფოებში და თვითონ ავადმყოფის ბინაზედაც ყოველმა თავ-თავის უბანში), თუ ეარალო ექიმი დილის 11 საათამდე მოიწვიე, ვალდებულია იმ დღესვე ინახულოს ავადმყოფი, გარდა საჭიროო შემთხვევებისა, როდა დამარება დაუყოვნებლივ უნდა მიცეს.

განცხადებანი

ექიმ ნავასარდიანის პირველი კერძო სამკურნალო

დაარსებულია 1880 წელს
(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე გარდა კვირისა.

დილით:

„606“ და „914“

11—12 ს. შემოხაკუნება

კონსულტაციურად.

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, და ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ბ. გ. ავგასაროვი: 1 —2 ს. ბავშვთა შინაგანი ავადმყ.

კ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საბებიო-ქალებისა და ბავშვებისა.

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ავეტისიანცი: 11—12 ს. კანისა, ფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

ა. ბ. კარაპეტიანცი: 12 —1 ს. შინაგან. ავადმყ. და ყვავილის აცრა.

ექიმი ქალი **ე. ნ. ამბრუმოვა-მელ ქალი** 1—2 ს. საბებიო და ქალების ავად.

საღამოთი:

მ. გ. ავეტისიან ცი: 6—7 საათ.

ექიმი ქალი გ. ლ. რენიგერ არეშევა 6—7 ს.

რჩევა-დარიგება 50 კაპ. ხელმოკლეთა ვინ უფასოდ. კონსულტაციები და ოპერაციები მორიგებით.

სამკურნალოს დირექტორი მედიცინის დოქტორი **ბ. ა. ნ ავასარდიანი.**

1604

10 მაი. თვეში

ვამზადებთ, ძლიერ ბეჯითად ბავშვებს, მაისისა და აგვისტოს ეგზამენებზე მისაღებად: გიმნაზიაში, კადეტ-კორპუსში, სათავადაზნაურო, რეალურ, კომერციულ და სასულიერო სასწავლებლებში 1, 2, 3 და 4 კლასში. ჩვენმა შეგირდებმა ძლიერ ბეჯითად დაიპირეს ეგზამენი წარმატებით და იქმნენ მიღებულნი ზემოხსენებულ სასწავლებლებში ძლიერ მცირე ხანში გავდივართ მთელს კურსს მათემატიკისას, ეხსწორებთ სუსტ მოწაფეებს, რომელთაც აქვს ბილეთები „ორები“, როგორც მათემატიკაში, აგრეთვე ყველა საგნებში. ჩაღლურეთის შესახვევი № 5, პირველ კომერციულ სასწავლებლის ახლოს, ეკატერინის ქუჩის ბოლოს.

მიღება 9— 2 ს. 3—4 ს. 3ს.

ვასწავლი

ქართულ

„სიმღერა-გალოგას“

ჩაწერა და მიღება ყოველ დღე, ავჭალის მოედანი № 11, **მიხეილ კავსაძესთან.** 886

მოიკითხეთ დიდი მუხის ტყე.

პირადი მოლაპარაკება შეიძლება ყოველ დღე 12—2 ს. დაწვრილებითი პირობების გაგება შეიძლება შემდეგის **მისამართით:** ტფილისი, მთაწმინდის ქუჩა, № 24.

60 **ი. კოგანი.**

ექიმი დ. ზესტაფონელი ბინა ლისა ბაბანინა ცხადაძე

იღებს ავადმყოფებს დღისით 9—3 ს. საღამოთი 5—7 ს. ასათიანის სახლში, საყდართან. 19

ფეხსაცმელები

თოდა დ. ჯანყარაშვილი

მაღაზია-სახელოსნოში.

მუხრანის ქ. № 2. ყოველ ნაირი: საკუთარი და პეტერბ.

მეხანიკური ნაწარმოები. 30.

მუხრანის კერძო

სამკურნალო

საწოლი კრაოტებით.

19 თებერვლის ქუჩა, იგივე რიყე, № 48, ახალ მუხრ. ხიდის პირდაპირ, **ტელეფ. № 370.** დასაწოლად ავადმყოფნი მიიღებიან ყოველ დროს, ხოლო გასასინჯად ფეხზე მოსიარულე ავადმყოფნი მიიღებიან დანიშნულ დროზე შემდეგ

	ექიმების მიერ:	დილით:
შინაგანი სნეულებანი, ბავშვთა და მოზრდილ.	**სპეკტიორი ზ. მ.**	8½—9½ ს.
	გაზაზოვი ა. ა.	10—11 ს.
	იაშვილი ა. ო.	11—12 ს.
	აბაკელია ი. კ.	12—1 ს.
	ლოლობერიძე ზ. მ.	12½—1½ ს.
საშინაო სადოსტა-ქრო სნეულებანი:	**ბრიგორიანი ა. ი.**	11—12 ს.
	მელიკონიანი ზ. ა.	12—1 ს.
	ჯაში ი. ი.	9½—10½ ს.
საშარდო სადოსტა-ქრო სნეულ.	**ბრიგორიანი ა. ი.**	11—12 ს.
სნეულებანი საფეხელ. და სამ-ბრი.	**ექიმი-ქალი საყვარელიძე დ. ზ.**	11—12 ს.
	ლოლობერიძე	12½—1½ ს.
სნეულ. ყურ., ყელის ტვინ.	**შტრეიხერი მ. ა.**	12 12½ ს.
ცუდი სენი და ტანის სნეულ.	**შაკელნიკოვი ზ. ი.**	1½—2½ ს.

ფასი გასინჯვისა 50 კ. საწოლი კრაოტი 3 მან. დღეში, ცალკე ოთახი 5 მან. ოპერაციები მორიგებით. **შეშხაპუნება წამლებისა „606“ და „914“,** ყვავილის აცრა, ელექტრონით წამლობა, ძიძის გასინჯვა, დაზელა (მასაჟი), მოწმობის შედგენა და სხვა, შეღავათიანი საფასურით. 1581

ქ. შ. წერა-კითხ. გამ. საზოგ. წიგნის მაღაზიაში

ისყიდება ჩვენი პოემები და ლექსები:

აბაშიძე გრ. . . . . ფ. 60 კ.	თამარიანი, გუგუნავასი . . . . 50 „
ბარათაშვილი ნ. . . . . „ 40 „	ორბელიანი ვახტ. . . . . 60 „
ბესიკი. სიტყვ.-კაზმ. საზ. გამ. 1 მ.—	ორბელიანი გრ. რჩეული ლექს. . . . . 20 „
გურამიშვილი დ. „დავითიანი“ 1 მ.—	სილოვანის ლექსები 1878—1894. . . 50 „
გურიელი მამია . . . . . 1 მ.—	ცისკარი. რუხაძის ლექსები . . 25 „
განდეგილის ლექსებ. . . . . — 50 „	შანშიაშვილი. შვების თავადი . 60 „
დუტუ მეგრელი წ. I ლექსებ. 70 „	ჭავჭავაძე ალ. ლექსები . . . . 30 „
ერისთავი რაფ. წ. I . . . . . 1 მ.—	ჭავჭავაძე ილ. . . . . 27 „
ევდოშვილი, ლექსები და პოემები . . . . 60 „	წერეთელი აკაკი ტ. I . . . 1 მ.—
ვაჟა-ფშაველა . . . . . 1 მ.—	— — ტ. II . . . 1 მ.—
ვეფხის ტყაოსანი ქართველი-შვილის გამოც. 10 მ. 65 „	— —ჩემი ნაწერ. ტ. I 75 „
„ „ ქ. შ. წ. კ. ს. გამ. 60 „	— — იგავ-არაკნი . 50 „

ადრესი: Тифлисъ О-ва распр. грамотности сред. гр. нас. 1141

გამართულია ხელის მოწერა 1913 წლის

სასოფლო გაზეთ „ცნობა“ **წელიწადი მეორე.**

1913 წელს გაზეთი გამოვა იმავე პროგრამით, როგორც აქამდის გამოდიოდა, კვირაში სამჯერ.

გაზეთის ფასი როგორც გორში, ისე მის გარედ ღირს წელიწადში 5 მ., ნახევარი წლით 3 მ., 1 თვით 50 კ., საზღვარ-გარედ ერთიორად.

ჩამოთვლილ პირობებით გაზეთის დაკვეთა შეიძლება შემდეგ ადგილებში:

ბათუმში—მ. კალანდაძესთან, ბორჯომში—მასწავლებელ გიორგი ვაშაკიძესთან, ბაქოში—ფოსტაში ზაქარ. ესტ. ამბრიაშვილთან და ლევან დიმიტრ. გრიგორაშვილთან, ქარელში—ნიკოლოზ კონსტ. ციციშვილთან, ყვირილაში—სტამბა „სორაპანი“, ქუთაისში—რედაქცია „განთიადში“, წიგნის მაღაზია „იმერეთში“ და სერგო ყერელიშვილთან, ლანჩხუთში—ვ. კალანდაძესთან, მეჯვრის ხევში—იოსებ ყანჩაველთან, ტფილისში—ქ. შ. წ. კ. გ. საზ. ივანე ავალიშვილთან, სათავად-აზნაურო ქარვასლაში, თამამშვილის ქარვასლაში—აბაშიძესთან, სურამში—სამკითხველოში, ფოთში—ქალაქის აფთიაქში—მდივანთან, სილნაღში—რედაქცია „ხმა კახეთისაში“ ცხინვალში—სოსო გოგინოვთან, ცარსკი კალოდაში—ნატრო შვილთან, ხონში—ქ. შ. წ. კ. გ. ს. მაღაზიაში, ხასავ იურტში ი. ს. მესხიშვილთან, ჭიათურაში—აგენტ ისიდორე შილაკაძესთან.

მისამართი: გორი რედაქცია „ქართლი“.

მიგიღეთ საუკეთესო გემოს მარცვლოვანი, ქვირითის (კეტოვ.) ზიზილალა,

თევზის მრეწველნი ძმ. ძეგველოვები.

ბუშკინის ქ., საკუთარი ს. № 9.
ტელეფონი № 712.

1131

გამოსული ქერჩის სელიოტკები,
და ყოველგვარი
კონსერვები.

მოგვდის მუდამ დღე საკუთარი მრეწველოდან ახალი თევზი, ხიზილალა, (ჟიტკა), ორაგული, თარი ი, ტარაღანა, ლოქო და სხვა. და აგრეთვე ყოველ დროს იყიდება მაღაზიაში

მოხარშული დოში, ზურგიელი,

და ყოველგვარი

შავი ხიზილალა